

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

स्वदेशमा सर्वकालीन ब्लकबस्टर फिल्म 'पुर्णबहादुरको सारङ्गी' नेपालीको प्रत्यक्ष बजार जलेशियाको बक्स अफिसमा रिलिज भएको छ । पहिलोपटक कुनै नेपाली फिल्म त्यहाँको बक्स अफिस प्रणालीमा प्रदर्शनमा आएको हो । जसै सातादेखि थाइल्याण्ड, पाकिस्तान र म्यान्मारको बक्स अफिसमा समेत फिल्म रिलिज हुँदैछ । नोभेम्बर २७ देखि यो फिल्म डेनमार्क र बेल्जियमको बक्स अफिसमा रिलिज भएको छ । सिंगापूरमा आज शनिबारदेखि प्रदर्शन तयारी छ ।

आजको विचार...

नेपालमा सफलताका साथ दोश्रो साताना प्रदर्शन भैरहेको फिल्म 'द्वन्द्व दीर्घविदेश' यात्रामा निस्कनेछ । नीता फिल्मस्को प्रस्तुतिमा निर्माण भएको फिल्मका कार्यकारी निर्माता धनञ्जय गजाली हुन् । फिल्ममा हरिहर अधिकारी, नीता हुँगाना, ब्रह्मानन्दन, अली, कवीर दुवान सिंह, प्रदीप रावल, सुनिल वर्मा र प्रशान्त तामाकर, सञ्जीता लुइटेन, विपना थापा, सरोज खनाल, नरेज सङ्का, जारिना शर्मा, रवीन्द्र का, आर्दरा मिश्र, बुद्धि तामाङ र किरण केसीलगायतका कलाकारको अभिनय रहेको छ ।

३० वर्ष ३० अंक १२७ २०८१ मंसिर १५ गते शनिबार 30 November 2024, Saturday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

दुर्घटनामा वडा अध्यक्षसहित पाँच जनाको मृत्यु

मन्थली (रामेछाप), मंसिर १४/ रामेछापमा जपि दुर्घटना हुँदा पाँच जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा दुई पुरुष, दुई महिला र एक बालिका रहेका छन् ।

काठमाडौँबाट बेतालीतर्फ आउँदै गरेको ना १७ ७१२३ नम्बरको जपि शुक्रबार दिउँसो गोकुलगङ्गा गाउँपालिका-६ फर्पमा दुर्घटना हुँदा गोकुलगङ्गा-४ बेतालीका वडाध्यक्ष ५५ वर्षीय रामचन्द्र बस्नेतसहित पाँच जनाको मृत्यु भएको प्रहरी नायब उपरीक्षक प्रदीपकुमार सिंहले जानकारी दिए । दुर्घटनामा जपि चालक मन्थली नगरपालिका-१० का ३५ वर्षीय चालक हिराबहादुर काकी, गोकुलगङ्गा-४ की ३० वर्षीया खिता काकी र उनकी सात वर्षीया छोरी स्वस्तिका खड्काको समेत मृत्यु भएको छ । मृतक अन्य एक जनाको सनाखत हुन नसकेको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा घाइते तीमनाजलाई उपचारका लागि काठमाडौँ पठाइएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा कास्कीको लेखनाथ नगरपालिका घर भएका ४२ वर्षीय केशव शर्मा र रामेछापको गोकुलगङ्गा-४ बेतालीकी २० वर्षीया सरस्वती काकी घाइते भएका छन् । अन्य एक घाइतेको नाम धर खुल्ल नसकेको प्रहरीले जनाएको छ । -राख

गम्भीर रोगका बिरामीले पाए पुनर्जीवन

क्यान्सरका रोगी, मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्नुपर्ने बिरामी, मुटुसम्बन्धी नसर्ने गम्भीर प्रकृतिका रोगको उपचार आफैँमा निकै खर्चिलो हुन्छ । तर सरकारले गरेको आर्थिक सहूलियत नै बिरामीका लागि पुनर्जीवनको आधार बनेको छ ।

भरत केशी/राख
सुर्जिनी, मंसिर १४/वर्दिया जिल्ला गेहूँमा गाउँपालिका-६ मनाउका महावीर थारुको डेढ वर्षअघि मुखमा घाउ निस्कियो । बाँकेको खजुरास्थित सुशील कोइराला प्रखर क्यान्सर अस्पतालमा स्वास्थ्य परीक्षण गराउँदा चिकित्सकले मुखको क्यान्सरको आशङ्का गरेर चितवनस्थित विपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालमा जान सल्लाह दिए ।

गाउँमा अरुकै खेत अधिया गरेर गुजारा गर्दै आएको महावीरको परिवारमा क्यान्सर जस्तो कडारोगको सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा उपचार गर्न आर्थिक अभाव त थियो नै, थप उपचारका लागि विपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालमा कसरी पुग्ने भन्ने समेत उनलाई थाहा थिएन । विपी कोइराला मेमोरियल क्यान्सर अस्पतालमा पहिलोपटक छिमेकीको साथमा पुगेका महावीरको स्वास्थ्य परीक्षण गराउँदा चिकित्सकको सिफारिसअनुसार मुखको शल्यक्रिया भयो । त्यसपछि पनि रोगको अवस्था पहिचान गर्न प्रयोगशाला रिपोर्ट आउन फर्कैँ तीन महिना लाग्यो । त्यस अवधिमा बर्दियाबाट चितवन आगतजागत गर्दा नै फर्कैँ दुई लाख ऋण लागेको महावीर बताउनुहुन्छ । तत्कालीन गाउँ विज्ञान समितिको सिफारिसमा संघीय सरकारले यस्ता कडारोग लागेका विपन्न नागरिकका लागि एक लाखसम्मको उपचार सम्बन्धित अस्पतालबाट पाउने व्यवस्था गरेकाले सोही सेवाबाट क्यान्सर

व्यवस्था गरेको छ । यसबापत गौतमले प्रदेश सरकारबाट दुई लाख आएको छुट्टा । क्यान्सरका रोगी, मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्नुपर्ने बिरामी, मुटुसम्बन्धी नसर्ने गम्भीर प्रकृतिका रोगको उपचार आफैँमा निकै खर्चिलो हुन्छ । उपचारका लागि सुविधासम्पन्न महँगा अस्पतालमा जानुपर्ने बाध्यताले कमजोर आर्थिक अवस्था भएका बिरामीले आर्थिक जोडो गर्न सक्ने अवस्था हुँदैन । तर सरकारले गरेको आर्थिक सहूलियत नै बिरामीका लागि पुनर्जीवनको आधार बनेको छ । कडा रोग लागेका नागरिकमध्ये मिर्गौला बिरामीलाई मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्नुपर्ने अवस्थामा संघीय सरकारले तोकिएका अस्पतालमा चार लाख ५० हजार उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यस्तै सुर्जिनी प्रदेशका बिरामीका लागि प्रदेश सरकारले थप दुई लाख नगद उपलब्ध गराउँदै आएको छ । यसबाहेक क्यान्सर, मुटुसम्बन्धी कडारोगको उपचारका लागि प्रदेश सरकारले तोकिएका अस्पतालमा दुई लाखसम्मको उपचार खर्चको व्यवस्था गराउँदै आएको छ । विपन्न नागरिक औषधि उपचारका लागि निर्देशिका, २०७५ को दफा २ को (ख) मा 'कडारोग' भन्नाले मुटुरोग, मिलासुरोग, क्यान्सर, पार्किन्सन, अल्जाइमर्स, स्पाइडल इन्जुरी, हेड इन्जुरी तथा सिक्नसेल एमिभिया रोगलाई सम्फुलपुर्ण भनी परिभाषा गरिएको छ ।

तिनाउमा एक पुरुष मृत फेला

प्रहरी कार्यालय पाल्पाबाट प्रहरी निरीक्षकको कमाण्डमा खटिएको प्रहरी टोलीले प्रारम्भिक अनुसन्धानपछि शव पोस्टमार्टमको लागि सुर्जिनी प्रादेशिक अस्पताल बृटनसमा पठाएको छ । शव सडेगलेको अवस्थामा रहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रहरी नायब उपरीक्षक सुनिल मल्लले जानकारी दिए । घटनाको विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

आज बाला चतुर्दशी, शिवालयहरूमा शतबीज छर्दै

पाल्पा, मंसिर १४/आज बाला चतुर्दशी पर्व । दिवंगत परिवारका सदस्यहरूको सद्भावको कामना गर्दै आज विहान सदबीज छर्दै छ । बाला चतुर्दशीका दिन देशभरका शिवालयमा दिवंगत पितृको सम्झनामा शतबीज छर्ने गरिन्छ । सदबीजमा धान, गहुँ, जौ, हलदो, सक्खर खण्डलगायत चीजविज छर्ने परम्परा छ ।

पितृको नाममा रातभर बसी बालेर जाग्राम बस्नुका साथै विहान स्नान गरेर सदबीज छर्नेपछि पितृको उद्धार हुने र आफूलाई पनि फल प्राप्त हुन्छ भन्ने धार्मिक विश्वास रही आएको छ । हिन्दु संस्कृति अनुसार कुनैपनि दुर्घटना या अकाल मृत्यु भएका मानिसहरू पूर्णरूपमा स्वर्ग या नर्कमा तर्न सक्दैनन् । जीवन जिउने क्रममा उनीहरूले पूरा गर्न नसकेका विभिन्न कर्म पूरा नभएसम्म मृतानामा बैतनी तर्दैनन् भन्ने मान्यता छ । यसरी अकालमा मृत्यु भएका र राम्रोसँग मृत्युकर्म गर्न नसकिएका पितृहरूको लागि

प्रयोग गर्ने गरिन्छ । यो पर्व शक्तिपीठ पुरान सकेकाहरूले घरमै बसेर पनि मनाउने गर्छन् । यसरी विधिपूर्वक पूजा गरी रातभरी जाजा बसेर पूजा गरेको सो दीपलाई दूना या टपरीमा राखेर माथिबाट ज्वाला निस्कने ठाँउ दिएर अर्को दूना, टपरी या बोहोताले छोपेर खोलामा बगाउने चलन छ । यसरी अविरल पानीको धारसँगै बत्ति बगेको खण्डमा पितृले बैतनी तरेको र बत्ति सहजस्वमा नबगेको खण्डमा पितृले बैतनी तर्न नसकेको बुझ्ने गरिन्छ । शतबीज छर्ने दिन काठमाडौँको पशुपतिनाथ र यसको आसपासका किरीटेश्वर महादेव, गौरीघाट, गुहेश्वरी, आर्यघाटको टाट, श्लेषमान्तक वन लगायत पृथ्वी नेपालको चतरा, बराहेश्वर, पर्वत जिल्लाको सेतीवेणी धाम, गुल्मी शान्तिपुरको चक्रेश्वर मन्दिर, नवलपरासीको देवघाटधाम, धनुषाको शिरेस्वर लगायत देशभरीका शिवालय एवं विवेकी धामहरूमा विशेष चर्चुको लागेको छ ।

पा.वि.हु.द.नं. ०११/०१२

पा.वि.प्र.का.द.नं. ११/०११/०१२

सम्पादकीय

सेवा प्रवाह सुधार गर

नेपालमा सार्वजनिक सेवा प्रवाह अझै पनि सहज बन्न सकिरहेको छैन । सार्वजनिक सेवा सरकार र जनताबिचको सम्बन्ध सेतु मात्र नभई सरकारको प्रभावकारिता र क्षमता पहिचान गर्ने माध्यम पनि हो । यस्ता सेवा आमनागरिकको घर-दैलोसम्म पुऱ्याउने कार्य, प्रक्रिया र पद्धति नै सार्वजनिक सेवा प्रवाह हो । सेवा प्रवाह आमजनताको आवश्यकता र चाहनामा आधारित हुनुपर्छ । नागरिकलाई प्रभावकारी रूपमा सेवा प्रवाह गर्ने दायित्व सरकारको हो । सेवा प्रवाहको केन्द्र बिन्दुमा जनता रहनुपर्छ । प्रशासन संयन्त्रलाई सेवाप्रदायक संयन्त्र तथा सहजकर्ताका रूपमा रूपान्तरण गरी सेवा प्रवाहलाई छिटो, गुणस्तरीय, पहुँचयोग्य, जनसहभागितामूलक तथा निष्पक्ष बनाई जनसन्तुष्टि प्राप्त भएमा मात्र सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता भएको मानिन्छ । तर नेपालको हकमा भने यसो हुन सकिरहेको छैन ।

केही दिन यता राहदानी आवेदन प्रणालीमा भाइरस पस्थो भनिएको छ । तर राहदानी सेवामा यधैँ भाइरस रहेको नेपाली जनताको भोगाई छ । युवालाई न देशमा रोजगारी न विदेश जाने राहदानी भएको छ । राज्यका सेवा र सुविधामा भएका यस्तै भन्फटले नै देशमा वित्पुष्पा र नकारात्मक भावना अनि निराशा बढाएको हो । राहदानी वितरण पनि सजिलै उपलब्ध गराउनु राज्यको दायित्व हो । यो दायित्वबाट राज्य पन्छिन मिल्दैन । दैनिक तीन हजार राहदानीको मागलाई पनि थेज नसक्ने र त्यो पनि भाइरस लागेर सेवा अवरूढ हुनु विडम्बना हो । राहदानी जस्तो सवेदनशील प्रणाली किन अवरूढ भइरहन्छ ? हाफ्रो राहदानी वितरण प्रणालीकै अवरूढ गराइरहने भाइरसको खोजी हुनुपर्छ । त्यसपछि मात्रै राहदानीमा भइरहने भन्फटको अन्त्य हुन्छ । यो एउटा प्रतिनिधि मूलक सेवा प्रवाह मात्र हो । यहाँ यस्तै धेरै सार्वजनिक सेवाहरू भन्फटतिलो हुने गरेका छन् । सरकारी सेवा र सुविधा सहज पुऱ्याउने नै दायित्व प्रशासनिक संयन्त्र हो । तर त्यसो हुन सकिरहेको छैन । सार्वजनिक सेवा प्राप्त गर्नु नागरिकको हक हो भन्ने मान्यतालाई शिरोधार्य गरी पुराना सेवा प्रवाहको शैलीमा सुधार गर्दै नागरिक केन्द्रित सेवा प्रवाह गर्न सरकार र प्रशासन सयन्त्र कृतसंकल्प हुन जरुरी छ ।

f Opinion @ Social Network f

हावा समाले हातहरू, शून्यतामा मुठी कन्छुन् ।
(**पाँच बगैँचाको फेसबुक स्टार्ट** <https://www.facebook.com/ganga.khatri.5>)
यो सत्यमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू रक्केछौं । यसका लागि हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सक्नुहुनेछ ।

वक्तव्यलेदेखन देखिकको रुपमा तपाईंलाई अर्कोदेखेको छ । यो पत्रिका अठक स्तरीय अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अमूल्य सुझावहरूको हातीलाई अर्चावतै अर्छु छ । पाठकवृद्ध तपाईंका सुझावहरू दिई हातीलाई अर्छुछु । गर्नुहुन हाती अर्चावतै गर्छु ।

नवजन्मचेतना दैनिक
भक्ततीर्थले तानसेन, पाल्पा

प्रहरी कार्यालय	२४०००१
दुधेश्वर	०११-२४००२२
स.प्र.बन्धुम	०११-२४००३३
भैरहवा	०११-२४००४४
भैरहवा	०११-२४००५५
अर्घाखाँची	०३३-२४००६६
कुम्भी	०३३-२४००७७
पौर्णिकी	०३३-२४००८८
पौर्णिकी	०३३-२४००९९
पाप्पा	०३३-२४०१००
पाप्पा	०३३-२४०१११
अर्घाखाँची	०३३-२४०१२२
कुम्भी	०३३-२४०१३३
पौर्णिकी	०३३-२४०१४४
पौर्णिकी	०३३-२४०१५५
पौर्णिकी	०३३-२४०१६६
पौर्णिकी	०३३-२४०१७७
पौर्णिकी	०३३-२४०१८८
पौर्णिकी	०३३-२४०१९९
पौर्णिकी	०३३-२४०२००

दश दिक्पाल र पूर्वका देवता इन्द्र

दश दिक्पालको अवधारणा हिन्दु धर्म र संस्कृतिमा एक महत्वपूर्ण धार्मिक र सांस्कृतिक प्रतीकका रूपमा स्थापित छ । दिक्पाल शब्दको अर्थ 'दिशाको रक्षक' अथवा पालक हो । हिन्दु धर्मका दश प्रमुख दिशाहरूको रक्षकका रूपमा विभिन्न देवी-देवतालाई जिम्मा लगाइएको छ । दिक्पालहरूले ब्रह्माण्डका विभिन्न दिशालाई सुरक्षा र रक्षा प्रदान गर्नुहुने विश्वास गरिन्छ । धर्मग्रन्थ अनुसार दिक्पालहरूले प्राकृतिक विपत्तिहरूदेखि सुरक्षा प्रदान गर्नुहुने । हिन्दु धर्मको अनुष्ठान र पूजा प्रक्रियामा पनि दश दिक्पाललाई विशेष स्थान दिने गरेको पाइन्छ । घर, मन्दिर र कुनै पवित्र स्थानमा पूजा गर्दा दिक्पालको आशीर्वाद अनिवार्य मानिन्छ । प्रत्येक दिशा अलग-अलग गुण र तत्त्वहरूको प्रतीक हो, जसले जीवनका विभिन्न पाठामा सन्तुलन गर्ने कायम गर्छ । हिन्दु धर्मअनुसार प्रत्येक दिशामा अलग-अलग देवता स्थापित गरिएको पाइन्छ । दश दिशाका देवतालाई दश दिक्पाल भनिएको छ ।

भरतमणि ज्ञवाली

दिशाले मानव जीवनसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्छ । मानिस घरबाट कुनै कार्यका लागि निस्कँदा कुनै न कुनै दिशातर्फ जान्छ । विनादिशा यात्रा या गन्तव्य नहुने भएकाले दिशाको शुभाशुभ मानिसका लागि अति महत्त्वपूर्ण हुन्छ । दिशाका देवता अनुसार प्रभाव पर्ने हुनाले सोही अनुसार असर हुन्छ । तसर्थ सही दिशामा यात्रा गर्दा शुभ र गलत दिशामा यात्रा गर्दा अशुभ फल प्राप्त हुन्छ भने शास्त्रीय मान्यता छ ।

शास्त्रानुसार दिशाको संख्या जम्मा दशवटा मानिएको छ- पूर्व, आग्नेय (पूर्व र दक्षिणको कोण), दक्षिण, नैर्ऋत्य (दक्षिण र पश्चिमको कोण), पश्चिम, वायव्य (उत्तर र पश्चिमको कोण), उत्तर, ईशान (पूर्व र उत्तरको कोण), आकाश र पाताल । यी दशवटै दिशाका अलग-अलग देवता छन्, जसलाई दश दिक्पाल भनिन्छ । देवराज इन्द्रलाई पूर्वदिशाका दिक्पाल मानिएको छ । अर्जुन देवतालाई आग्नेय दिशाका दिक्पाल मानिन्छ । दक्षिण दिशाका दिक्पाल यम देवता हुन् भने नैर्ऋत्य दिशाका दिक्पाल देवता निष्कण्ट हुन् । पश्चिम दिशाका दिक्पाल वरुण देवता तथा वायव्य दिशाका दिक्पाल वायु देवता हुन् । उत्तर दिशाका दिक्पाल कुबेर देवता हुन् ।

ईशान दिशाका दिक्पाल देवता साक्षात् ईश्वर शिव देवता मानिएको छ । उर्ध्व (आकाश) दिशाका दिक्पाल देवता ब्रह्मालाई मानिएको छ । अध (पाताल) दिशाका दिक्पाल देवता अनन्त अर्थात् भगवान विष्णुलाई मानिएको छ । इन्द्र आफैमा परिचित नाम हो, परिचित शब्द हो । हिन्दु धर्ममा देवता इन्द्रलाई विशेष महत्त्वका साथ हेरिन्छ । स्वर्गको राजा हुन् र देवताका रक्षक हुन् । विजेताका पर्याय हुन् इन्द्र । यिनलाई केवल युद्धका देवता मात्र नमानेर अविनाशित, शक्तिशाली र अपराजित वा विजयका देवताका रूपमा हेर्दा थप न्याय हुन्छ । स्वर्गको रक्षार्थ निरन्तर दानवीर प्रवृत्तिको विषयमा इन्द्रे इन्द्रलाई दश दिक्पालमध्ये पूर्वका दिक्पाल मानिएको छ । हिन्दु पुराणका अनुसार देवताहरूले गरेको यज्ञका माध्यमबाट

मानव र प्रकृतिको रक्षकका रूपमा स्विकारदा थप न्याय हुन्छ । वास्तुशास्त्रमा इन्द्रलाई पूर्व दिशाका दिक्पालका रूपमा स्थापित गरिएको छ । पूर्व दिशाको समग्र सत्ता इन्द्रको हातमा छ । उनी सम्पूर्ण देवताहरू र दैत्यहरूका बिचमा सन्तुलन र नियन्त्रण कायम राख्न सक्षम छन् । सृष्टिको निरन्तरताका लागि वर्षा र बायुको सन्तुलन आवश्यक हुन्छ । त्यसैले इन्द्रलाई जलवायुसँग सम्बन्धित देवताका रूपमा पनि लिन सकिन्छ । हिन्दु परम्परा अनुसार वर्षा नभएमा या लामो समय खडेरी परेमा इन्द्रको पूजा गर्ने चलन छ । इन्द्र सत्य र धर्मको रक्षका लागि महत्त्वपूर्ण भूमिकामा देखिन्छन् । इन्द्रको बज्रलाई शारीरिक शक्ति र इच्छाशक्तिको प्रतीकका रूपमा लिइन्छ । इन्द्र प्रेम र यौन जीवनमा पनि चर्चा गर्ने गरिन्छ । स्वर्गका अर्धरा इन्द्रका राज्यमा बस्छन् । सकारात्मक हिसाबले सोच्दा जीवनका विभिन्न पाठामा सम्पूर्णता र विविधता ल्याउने देवताका रूपमा इन्द्रलाई लिन सकिन्छ । वास्तुमा पूर्व दिशालाई सकारात्मक ऊर्जाको दिशा मानिन्छ । यस क्षेत्रबाट आउने सकारात्मक प्रभावले समग्र जीवनमा सकारात्मकता आउँछ भने मान्यता छ । त्यसैले पूर्व दिशामा सशक्त इन्द्रको सकारात्मक प्रभाव छ भने निवास वास्तुशास्त्रीय हिसाबमा उत्तम मानिन्छ । धर्मशास्त्रहरूका अनुसार प्रत्येक दिशाका रक्षकका रूपमा दिक्पालहरूको व्यवस्था गरिएको छ । ब्रह्माण्डको सुरक्षाका लागि दशै दिशामा तत् दिशासँग सम्बन्धित तत्त्वहरूको नियन्त्रण र व्यवस्थापनका लागि दिक्पालहरू स्थापित छन्, जसमध्ये इन्द्रलाई पूर्वको रक्षकका रूपमा पूर्वका दिक्पाल मानिएको छ । विभिन्न यज्ञ र धार्मिक अनुष्ठानमा पूर्व दिशामा दिक्पाल र रक्षकका रूपमा स्थापित गरी इन्द्रको पूजा गर्ने चलन छ । यन्त्रहरूले इन्द्रलाई धर्म, नीतिशास्त्र र नैतिकता पर्यायका रूपमा स्थापित गरेको छ । पूर्व दिशाको रक्षक इन्द्रको महत्त्व धार्मिक तथा पौराणिक रूपमा मात्र नभई वास्तुशास्त्रमा पनि महत्त्वपूर्ण स्थान छ ।

वास्तुशास्त्रमा पूर्व दिशालाई विशेष महत्त्व दिइन्छ । विद्यालयको सूर्योदयसँगै जीवनदायिनी सकारात्मक ऊर्जा पूर्वबाट प्राप्त हुन्छ । सूर्यको किरणामा समग्र स्थानको वातावरणलाई शुद्ध र सकारात्मक बनाउने उर्जा हुन्छ । वास्तुशास्त्र अनुसार घरको पूर्वमा खुला स्थान, झ्याल वा प्रवेशद्वार हुनु सकारात्मक ऊर्जाको कारक हो । घरको पूर्व दिशाको सकारात्मक ऊर्जाले इन्द्रको कृपा प्राप्त हुन्छ र घरमा सुख, शान्ति र समृद्धि आउँछ भन्ने वास्तुशास्त्रीय मान्यता छ । इन्द्रको कृपा प्राप्त गर्नका पूर्व दिशामा विशेष पूजा र यज्ञ गरिन्छ । पूर्वमा इन्द्रको चित्र वा मूर्ति राख्न अत्यधिक लाभदायी मानिन्छ । वास्तु अनुसार इन्द्रको सकारात्मक प्रभावले समान, सुख, समृद्धि र सकारात्मकता ल्याउँछ । इन्द्रको मन्त्र 'ॐ ल इन्द्राय नमः' हो भने इन्द्रको अर्थ वज्र हो ।

-रातोपाटी बडकम

गोष्ठा : विशेषतः व्यक्तिका पुरस्कार तथा हेलसा प्राप्त हुनेछ ।

पुष्टिक मिष्टान्न भोजन प्रदान हुनेछ ।

शायिको भेटघाटले मन प्रफुल्ल हुनेछ ।

धनुः उत्साहमा वृद्धि हुनेछ ।

गण्डक : गोरीरी वा पेशामा हड्ढाको धार्मिक तथा समाजसेवामा मन जोड्नेछ ।

सिंह : काममा नाबहादुरक यात्रा रहनेछ ।

कन्या : विद्या र युक्तिको विकास हुनेछ, प्रेम र मित्रताको बन्धन कसिनेछ ।

इन्द्रलाई जन्म दिएका थिए । इन्द्रको जन्मपश्चात् स्वर्गमा एक नयाँ युगको सुरुवात भई धर्मको रक्षा गर्न तथा असुरलाई पराजित गर्न महत्त्वपूर्ण घटनाहरूले निरन्तरता पाएको शास्त्रहरूमा उल्लेख छ ।

इन्द्र दिक्पालका देवता भएकाले कुनै पनि समयमा राक्षसहरूसँग लडे र स्वर्ग र देवताको रक्षा गरेको भन्ने कथा पढ्न पाइन्छ । इन्द्र बज्र समाप्त बलवान भएको र यिनको प्रमुख अस्त्र पति वज्र रहेको छ । इन्द्रलाई जल र वर्षाको देवताका रूपमा चिनिन्छ । किसानका लागि उनी महत्त्वपूर्ण देवता हुन् । किसानको उत्पादन र उत्पादकत्वमा इन्द्रको विशेष कृपा चाहिन्छ । जन, वर्षा, उत्पादनसँगै यिनलाई सुरक्षाको जिम्मेवारी पनि छ । राक्षसहरूसँग लडे र स्वर्ग, देवता र समग्र सृष्टिको बचावकै कारण उनलाई देवताका राजाका रूपमा स्वीकार्य छन् । सामान्यतया इन्द्रलाई वर्षा र युद्धका देवता मानिए पनि उनले समग्र धर्ती र आकाशमा आफ्नो वर्चस्व राखेका देवता, देवताका रूपमा चिनिन्छ । किसानका लागि उनी महत्त्वपूर्ण देवता हुन् । किसानको उत्पादन र उत्पादकत्वमा इन्द्रको विशेष कृपा चाहिन्छ । जन, वर्षा, उत्पादनसँगै यिनलाई सुरक्षाको जिम्मेवारी पनि छ । राक्षसहरूसँग लडे र स्वर्ग, देवता र समग्र सृष्टिको बचावकै कारण उनलाई देवताका राजाका रूपमा स्वीकार्य छन् । सामान्यतया इन्द्रलाई वर्षा र युद्धका देवता मानिए पनि उनले समग्र धर्ती र आकाशमा आफ्नो वर्चस्व राखेका देवता, देवताका रूपमा चिनिन्छ ।

संसारभरि दैविक

दैविक राशिफल

देवदत्त बुढेल	२४०००१
लक्ष्मण आँखा	२४०००२
मिस्टिक अम्पाल	२४०००३
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४०००४
आँखा अम्पाल	२४०००५
रामपुर अम्पाल	२४०००६
पञ्चकुरी	२४०००७
रेटोरी क्लब	२४०००८
लक्ष्मण आँखा	२४०००९
मिस्टिक अम्पाल	२४००१०
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४००११
आँखा अम्पाल	२४००१२
रामपुर अम्पाल	२४००१३
पञ्चकुरी	२४००१४
रेटोरी क्लब	२४००१५
लक्ष्मण आँखा	२४००१६
मिस्टिक अम्पाल	२४००१७
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४००१८
आँखा अम्पाल	२४००१९
रामपुर अम्पाल	२४००२०
पञ्चकुरी	२४००२१
रेटोरी क्लब	२४००२२
लक्ष्मण आँखा	२४००२३
मिस्टिक अम्पाल	२४००२४
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४००२५
आँखा अम्पाल	२४००२६
रामपुर अम्पाल	२४००२७
पञ्चकुरी	२४००२८
रेटोरी क्लब	२४००२९
लक्ष्मण आँखा	२४००३०
मिस्टिक अम्पाल	२४००३१
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४००३२
आँखा अम्पाल	२४००३३
रामपुर अम्पाल	२४००३४
पञ्चकुरी	२४००३५
रेटोरी क्लब	२४००३६
लक्ष्मण आँखा	२४००३७
मिस्टिक अम्पाल	२४००३८
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४००३९
आँखा अम्पाल	२४००४०
रामपुर अम्पाल	२४००४१
पञ्चकुरी	२४००४२
रेटोरी क्लब	२४००४३
लक्ष्मण आँखा	२४००४४
मिस्टिक अम्पाल	२४००४५
कान्तिपुर इन्टरनेट	२४००४६
आँखा अम्पाल	२४००४७
रामपुर अम्पाल	२४००४८
पञ्चकुरी	२४००४९
रेटोरी क्लब	२४००५०

साहित्य दर्पण

विषय

मेघराज बुढाकोटी

तिमीलाई 'पढ न' भन्न मसँग अर्को 'मुनामदन' छैन

उपेन्द्र सुब्बाको 'जारी' फिल्म हामीले हलमा सँगै हेरेको पहिलो फिल्म हो । फिल्म हलमा 'हल बाँधिएर' फिल्म हेर्नुको मज्जा शब्दमा उतार्न सकिन्छ । फिल्म हेरेर बाहिर निस्केपछि तिमीले सोचेकी थियौ, 'मिरूना मगरको ठाउँमा म भइदिएकी भए तपाईं के गर्नुहुन्थ्यो ?'

प्रेयसी... तिमीलाई 'पढ न' भन्न योबाहेक मसँग अर्को 'मुनामदन' छैन । योबाहेक तिमीलाई भन्न मिल्ने अर्को 'समर लम' छैन । योबाहेक सुनाउनु मिल्ने अर्को 'प्रेम गीत' छैन । यो समय म यति मात्रै भन्न सक्छु - खुशीको क्षेत्रफल 'दुई अंजुली' छ भने एक अंजुली तिम्रै कारण बढेको हो । अनि के ? उम्र मुस्कानको घनत्व अर्थात्को हो भने म आफू नौती भएर तिम्रो प्रेमको घामले मेरो मन परिलएको हो । मेरो आफू नै मानसपटल पनि स्थिर थिएन त्योबेला । घरी के सोचिबन्थे, घरी के सोचिबन्थे । मेरो मन बहुत चञ्चल थियो । पुतलीको लार्भा जस्तो । यस्तो चञ्चल मनलाई 'गम्भीर मन' दिएर तिमीले 'हामी अब सँगै हिँड्ने ल' भनेको निकैपछि तिम्रा लागि यो 'लेखोट' लेखे छु ।

जीवनको एक चौथाइ उमेर बाँचेर अघि अघि हिँडेदे गर्दा 'पछाडि केही छुट्यो कि ?' भनेर घरी घरी सुनुक फर्के हेरे म । ओहो ! पछाडि छुटेको तिमी रहिदो । त्यसपछिका हरेक यात्रामा 'फेरि पनि छुट्यो कि ?' भनेर मैले तिमीलाई अगाडि राखेर आफू पछि पछि हिँड्नु खालेको पनि केही वर्षहरू भइएछन्, हाँ त । सबैलाई हँसाइरहने, उटपट्याइ गरिरहने, बाहिर खुसी भए जस्तो देखिने मान्छेको फरकमा अनेकौँ पीडाका विस्वा हकिँहेका हेदा रहेछन् । बौद्धिक अत्यासालादी पीडादायी 'सिन्नुका बोटहरू' उभिर रहेछन् । म सकभर मेरो कारण कोही अठोरोको जालमा नपरोस भन्नुछु । मेरा प्रेम्मा शब्दका युवाहरूले कसैको ओठमा 'मुस्कान' पछि भने त्यो जस्तो 'मिठास' अरु हिँड्न मेरा लागि ।

पृष्ठभूमिमा हक साउदको 'के माया लाग्छु र ?' गीत बढ्दै थियो । हामी कुनै बजारको चल्तीको 'कफी सप'को बाटोमा बसेका थियौ । अनि मैले तिमीलाई सोधे थिएँ, 'केतुकीको पातमा कसैको नाम लेख्यो ?' 'केतुकीको पातमा कसैको नाम लेखेको अनुभव छैन । लेखेको केही समयमा आफैँ मेटिजाने नामको के अर्थ ? अब त तपाईंको नाम मेरो ट्युपको भिस्ता भित्तामा लेखे हो । नमेटिने गरी ।' तिमीले यसो भन्दा मेरो ओठबाट हँसो फुकी हिँडेथ्यो । माम्मी दाइको हातबाट फुकेको ठूलो माछा जस्तो । केतुकीको पातमा तिम्रो नाम लेखिदिइने उमेरमा तिमी मसँग थिएनौ ।

अहिले तिमी छौ, केतुकीको पात हातपट भेटिन्छ । अरुको बाँसको पेटमा तिम्रो नाम कोरी हिँड्ने उमेर यो होइन । त्यो पनि एकदशको कथा भइसक्यो । बगिचामा समयको एक साँझ, दीदी आएर तिमीले मेरो कानमा सुट्कक भन्थौ, 'सुख तपाईंको आफ्नो हो । त्यसमा मेरो भाग छैन । तर दुख अब साभ्रा गर्ने ल । तपाईंको सुखको केही भारी म बोकिनेछु ।' तिमीले यसो भनेपछि बागमतीमा धेरै पानी बगिसक्यो । पुर्विले दुई तीन फन्के हानिसक्यो । तिमीलाई एकदिन मैले भनेको थिएँ, 'मेरो जीवनमा पहिलो

फिल्म हलमा 'हल बाँधिएर' फिल्म हेर्नुको मज्जा शब्दमा उतार्न सकिन्छ । फिल्म हेरेर बाहिर निस्केपछि तिमीले सोचेकी थियौ, 'मिरूना मगरको ठाउँमा म भइदिएकी भए तपाईं के गर्नुहुन्थ्यो ?' 'तिम्रो दयाहाड राई बनिदिन्ये ।', मैले केही नसोची फ्याटु ठाडो उत्तर दिएको थिएँ । तिमीले मेरो अनुहारमा पुलुकक हेर्नु । मुस्कुरायौ । चुपचाप हामीले बागबजारको सडक छिचोलेका थियौं । फुलाएको बेलुन दिएपछि बच्चा जसरी रमाउँछ, तिमी त्यस्तै 'बच्चा' थियौ ।

Priority मेरा बाआमा हुन् । दोस्रो Priority मेरा भाइबहिनी र मेरो परिवार । के तिमी मेरो तेस्रो उच्च यचयमा बा बस्न तयार छौ ? तिमीले भन्थौ, 'भज्जाले तयार छु । मलाई तपाईंको अन्तिम हुनुमै आनन्द छ । तपाईं त मेरो कल्पनाको मान्छे । सपनाको मान्छे । विपनाको मान्छे । आफ्नो फरकको मान्छे । आफूभित्र आफू अन्तिम हुनुमा पनि म बहुत खुशी नै हुनेछु ।' कुनै केटीमान्छेले भलाई निस्फुकी यति सुनाएको त्यो 'मुलायम साँफ' मेरा लागि गुरुसाद मेनालीको 'परालको आगो' जतिकै आदित्य छ । हाथो गफहरू बोकिहिँडेको 'गफ वाहक टुक' केही पाइला भर्नुअल बाटो हिँडिसक्दा मैले एकदिन तिमीलाई सुल्सरी भनेको थिएँ, 'म बहुत अनौठो मान्छे छु । विना कारण रिसाउँछु । मुडी छु । मलाई रिस उठ्न 'सानो छेल्को' कारण भइदिए 'इंनफ' भइजान्छु । अँध्याबाट अँधु खसालन पनि उति ठूलो कारण चाहिँदैन । म त भीरको परहामा फुलेको कुनै फूल हुँ । टाढाबाट हेर्दा बहुत चमकार । बहुत सुन्दर । न टिपर कानमा सिउरिनि मिल्ने, न गोडभल पनि मिल्ने, न त मजबल वै । के तिमी यस्तो अठोरो मान्छेको हात समातेर जिन्दगीको अफठोरो काली-कर्णाली तर्न सक्छ्यौ ?' तब तिमीले भनेकी थियौ, 'म अभावको काप फोडेर उठेको छोरौ हुँ । भलाई जोषिम र अफठोरोसँग मित्रता गौल मन पर्छ । तपाईंका हरेक अठोरामा म तपाईंको टेको भएर उभिनेछु । म खुट्टा हैन, हात तान्न तपाईंको जीवनमा आइपुगेकी हुँ । यो जुनी हैन, सयौँ जुनीका अफठोरा काली-कर्णाली तपाईंसँगै उभिएर तर्न मन छ ।' एकदिन हामी चुपचाप बस्यौं । चराहरूको मधुर सङ्गीतमा हावाले आफ्नो गीत गाथ्यो । 'मलाई पुनर्जन्म, अर्को जुनीमा विवास लावैन । मैले सुल्सरी भनौं । 'अनि केको विश्वास लाग्छ हजुरलाई ?' 'तिम्रो ।' यो वार्तालाप भएको साँफ मेरा लागि त्यति नै महत्त्वपूर्ण छ जति बुद्धि सागरका लागि 'कपाले बजार' ।

तिमीले यस्तो अफठोरो मान्छेको हात समातेर 'हामी सँगै हिँड्ने ल ।' भनिसकेपछि हामी 'तीन हेमन्त' हिँडिसकेछौ । उपेन्द्र सुब्बाको 'जारी' फिल्म हामीले हलमा सँगै हेरेको पहिलो फिल्म हो । फिल्म हलमा 'हल बाँधिएर' फिल्म हेर्नुको मज्जा शब्दमा उतार्न सकिन्छ । फिल्म हेरेर बाहिर निस्केपछि तिमीले सोचेकी थियौ, 'मिरूना मगरको ठाउँमा म भइदिएकी भए तपाईं के

गर्नुहुन्थ्यो ?' 'तिम्रो दयाहाड राई बनिदिन्ये ।', मैले केही नसोची फ्याटु ठाडो उत्तर दिएको थिएँ । तिमीले मेरो अनुहारमा पुलुकक हेर्नु । मुस्कुरायौ । चुपचाप हामीले बागबजारको सडक छिचोलेका थियौं । फुलाएको बेलुन दिएपछि बच्चा जसरी रमाउँछ, तिमी त्यस्तै 'बच्चा' थियौ ।

यारी मान्छे, मलाई खुशी हुन पनि ठूलो कारण चाहिँदैन । कम्ता अफठोरा हुँदैनन् ती मान्छेहरू - जसलाई न रन कुनै ठूलो दुख चाहिँन्छ न खुशी हुन ठूलो उपलब्धि चाहिँन्छ । न त रिसाउन ठूलो कारण चाहिँन्छ । भनिहाले नि, मलाई खुशी हुन ठूलो उपलब्धि चाहिँदैन । घरको पखामा भैरव कुनै जोडेर बस्दा खुशी हुने मान्छे हो म । फन् तिम्रो त 'म जस्तो अठोरो मान्छेसँग कुम जोडेर सँगै हिँड्नु' भनेकी मान्छे । बसावपछि बिजुलीको तारमा लहरी अँडिएका पानीका थोपाहरू खट्टा पनि मलाई आनन्द लाग्छ । त्यो दृश्य हेरेरहुँ लाग्छ । फन् तिम्रो त 'दुखमा अब सँगै आँशु खसाउने' भनेकी मान्छे । रफ्तारमा उड्दै उड्दै आएको बादले पहाड समाला पनि खुशी लाग्छ । फन् तिम्रो त 'दुखसुखमा तपाईंको हात समातेर हिँड्नु' भनेकी मान्छे । कुनै पिपलकोटको चौतारीमुनि कपाल तर्ने फुलेका हनुवुटा-हनुवुटायामा दौत नभएका गिजा छोडेर हिँडेको दृश्य पनि मेरो अँखाको क्यामिले सिक्छ । 'रिमागको ग्यालरी' मा सेभ हुन्छ । फन् तिम्रो त मैले 'मेरो दिलको क्यामेरामा, फोटो तिम्रो नाउँको' भनेको मान्छे । गजलकारहरूको 'महफिल' जस्तो, विद्यार्थीहरूको 'वाल दिवस' जस्तो, गाडी चालकहरूको विश्वकर्मा पूजा' जस्तो, हिरो-हिरोइनले 'डेब्यु गरेको फिल्म' जस्तो, मेरा लागि तिमी एक 'मीठो उत्सव' हो । भोलि के हुन्छ वा भोलि के होला ? भने प्रश्नको सुई नामक हिँडिरहने मान्छेमा मलाई नगन्नु । म आजका लागि बन्ने मान्छे । आज खुशी भइदिने मान्छे । यसरी विना कारण खुशी भइदिने मान्छेसँग विना कारण खुशी भइदिनु । 'हामी सँगै हिँड्ने ल ।' भनेर तिमीले भनेको दिनको तिमीलाई अनेकी अनेक शुभकामना । केही समय यसै गरी पर्छिरहन् । विश्वास र कर्म नामका पाइहरू मिलेर 'प्रेमको रथ' तानिरहे, विहे अक्मव र ठूलो चिज हैन प्रिया । भेटे नपाको थुप्रै भा'छु । डोली त छै म भन्न सकिदैन तर 'म फूल पङ्क्ति अर्का ठाउँमा । बहुत सम्फेछ तिमीलाई, तिम्रो मान्छेले । -साहित्यपोस्ट बटकम

कृष्ण सेन "इच्छुक" का दुई कविता

१) इतिहासको यस घडीमा
 यस बेला केही मिलेज शिरहरू फुकेर
 सभति अभिपेक चढाइरहेछन्
 म तिप्रो ठाडो शिरलाई फन् ठाडो देखा चाहिरहेछु
 यस बेला केही दुर्बल मुद्दीहरू फुकेर
 विनीत भावले जुम्नेहात जोडिरहेछन्
 म तिप्रो बज्र मुद्दीलाई फन् सबल देखा चाहिरहेछु
 यस बेला केही थकित पाइलाहरू गलेर
 माफ बिसीनीमे बास मागिरहेछन्
 म तिप्रो जखर पाइलाहरूलाई फन् अग्रसर देखा चाहिरहेछु
 यस बेला केही कर्णकट खरहरू कापेर
 प्रशस्ति वाचन गरिरहेछन्
 म तिप्रो प्रखर वाणीमा युगको हुड्डार सुन्न चाहिरहेछु ।
 व्यथित देशको चिन्ताले
 आहत जनताको पीडा र सुस्केराले
 हरदम अभिभूत तिमि
 ए, मेरो युगको तरुण नायक !
 यस बेला मैले कविता लेख्नु-लेख्नु फरक पढैन
 तर तिप्रो आँधी-बेहरीम्य महायात्रा भनेर रोकिनुहुन
 इतिहासको यस सङ्कमणशील घडीमा
 भोको पेटका ऊर्जस्वी चेतनाहरूलाई
 निधारबाट रागतका बाछिटाहरू पुछेर
 दयालु मुद्रामा विषालु खाजा पत्किरेछ, भद्रपुरुष
 तिमि भने भुविकनुहुन
 कहाँ फुलेको छ र डाँडाको फँदीमा राते लालीगुराँस
 तिमि भने यो फँदीमै अवमलिनतुहुन ।

२) उचरतिर
 आकाशमाथि हानिएर उडिरहे
 प्रिय पन्थीहरू
 कतै जङ्गलभित्र फजी मुठेड भयो कि ?
 उचरतिर अरुको पहाडमाथि
 घुम्नेको बाबुको मुल्लो उडिरह्यो
 प्रिय पर्वतहरू
 कतै तिप्रो काखमा
 भयानक बमवर्षा भयो कि ?
 उचरतिर
 आँधीमय गतिमा
 कालो बादल मडाडिरह्यो
 प्रिय हावाहरू
 कतै सिङ्गो गाउँ नै घेरामा पच्यो कि ?
 यतिखेर फगत आँखाहरू
 हेरिरहेछन् उचरतिर

यतिखेर फगत कानहरू
 फर्किरहेछन् उचरतिर
 प्रिय हिमालहरू
 कतै तिप्रो हिमपाखामा
 कुनै विदेशी बूटले कुल्च्यो कि ?
 उचरतिर छुट्टेछ खन्ने छहराहरूमा
 उचरतिर कलक बग्ने खोलाहरूमा
 उचरतिर नदीहरूमा/नालाहरूमा
 प्रिय माडी र राप्तीहरू
 कतै रगतको सुनकोसी बगेर
 तिप्रो जलधारा नै रगतमाथि भयो कि ?
 हरपल दुखिरहेछ आशङ्गाको शूल
 हरघडी फुटिरहेछ संवेदनाको मूल
 कतिले फुलना जीवनमा प्रशानताको फूल
 प्रिय गुराँसहरू भन ।
 यसपल्ट त तिप्रो मधुर लालीले
 सिङ्गो देश नै राते होला कि ।
 -रातोपाटी बटकम

रुरु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लिमिटेड

रुरुक्षेत्र-३, थानपति, गुल्मी

सिलबन्दी दरभाउ पत्र आह्वानको सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८१/०८/१३

सिलबन्दी दरभाउ पत्र आह्वानको सूचना नं. SQ/01/RMCL/2081/082

यस सहकारी संस्थाले सञ्चालन गरेको थोपेली गुड बुटो उद्योगका लागि आवश्यक सामग्री तथा जसु पकाउने खुल्ला प्यान सेटहरू खरिद गर्नुपर्ने भएकोले योग्य फर्म बा संस्थालाई यो सिलबन्दी दरभाउपत्र आह्वानको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

वस्तु र सामग्रीको नाम	जमानत रकम (रु.)	सिलबन्दी दरभाउपत्र फारम इन्फु	सिलबन्दी दरभाउपत्र कागज हुने बजेट	सिलबन्दी दरभाउपत्रको नाम जसो ५५ दिन हुने छ ।	दाता गर्ने प्रतियोगिता र समय	सिलबन्दी दरभाउ पत्र खोल्ने मिति र समय
उच्च रङ्गको बुटो प्यान्ट ५५ दिन हुने बजेट	३९,०००/-	१,०००/-	सिलबन्दी दरभाउपत्रको नाम जसो ५५ दिन हुने छ ।	२०८१/०८/१९ गते	२०८१/०८/२० गते १२ बजे सम्म	२०८१/०८/२० गते २ बजे

१. योग्य दरभाउपत्र दाताले मिति २०८१/०८/१३ गते सूचना प्रकाशन भएको मितिले ७ दिन अर्थात् २०८१/०८/१९ गतेको दिन कार्यालय समय (४ बजे) भित्रमा रु.१,००० रूपैया (फिर्ता नहुने) दस्तुर तिरी फर्म दाता प्रमाणपत्र सहित लिखित निवेदन रुरु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको मुख्य कार्यालयमा पेश गरी सिलबन्दी दरभाउपत्र सम्बन्धी कामजात खरिद गर्न सकिनेछ ।
२. सिलबन्दी दरभाउपत्रको सूचना प्रकाशन भएको मितिबाट ८ औं दिन अर्थात् २०८१/०८/२० गते दिनेको १२:०० बजे भित्र रुरु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. रुरुक्षेत्र गाउँपालिका ३ थानपति, गुल्मीमा पेश गर्नुपर्नेछ । उल्लेखित समयभन्दा ढिलो गरी प्राप्त भएका दरभाउपत्र अस्वीकृत गरिनेछ ।
३. प्राप्त भएका सिलबन्दी दरभाउपत्रहरू २०८१/०८/२० गते दिनेको २:०० बजे उपस्थित हुन चाहने आपूर्तिकर्ताका प्रतिनिधिहरूको रोहबरमा रुरु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.को मुख्य कार्यालयमा खोल्नेछ ।
४. दरभाउपत्र मान्य अवधि दरभाउपत्र खोलिएको दिनदेखि गणना हुने गरी करिबमा ४५ दिन हुनुपर्नेछ ।
५. दरभाउपत्रको साथ माथिको तालिका उल्लेख भए अनुसारको जमानत अर्थात् रूपैया पेश गर्नुपर्नेछ ।
६. खोलेको सिलबन्दी दरभाउपत्रको साथ कर्मिमा रु.५४,०००/-को नेपाल इन्भेस्टमेन्ट मेगा बैंक लिमिटेड, रुरुक्षेत्र शाखामा रहेको Ruru Bahauddejsiya Sahakari Sanstha Limited. को खाता नं.२९००१०५०२४०३११ मा रकम जम्मा गरेको सबैकल बीच रुरु सिलबन्दी दरभाउपत्र साथ पेश गर्नुपर्नेछ ।
७. सिलबन्दी दरभाउपत्र पेश गर्ने अन्तिम दिन वा खोल्ने दिन सार्वजनिक विदा पर्ने गणमा त्यसपछिको लगते कार्यालय खुलेको दिनलाई अन्तिम दिन मानिनेछ । यस्तो अवस्थामा दरभाउपत्र तथा दरभाउपत्र जमानतको मान्य अवधि साविककै मितिदेखि गणना गरिनेछ ।
८. यस संस्थाले कुनै पनि सिलबन्दी दरभाउपत्रकाताको बोलपत्र स्वीकार गर्न वा अस्वीकार गर्न, र बोलपत्र प्रक्रिया रद्द गर्न सकिनेछ ।
९. बोलपत्र सम्बन्धी अन्य जानकारीका लागि रुरु बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. (फोन नं. ९८५७०३२५२५, ९८५७०५७२९३) वा Gmail: rurujaagery2079@gmail.com मा सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

पञ्चेबाजा बजाउँदै दमकडा माध्यमिक विद्यालयका विद्यार्थीहरू । शुक्रबार विद्यालयले आयोजना गरेको खाना तथा सांस्कृतिक महोत्सवमा विद्यार्थीहरूले विभिन्न खानाका परिकारका बनाउनुको साथै सांस्कृतिक कार्यक्रममा रमाएका थिए । तस्वीर : राधेश्याम कुमार बर्वाल/ एनबेडी

गम्भीर रोगका बिरामीले...

...निर्देशिकाको अनुसूची १ अन्तर्गत यस्ता रोगको उपचारका लागि देशभरिका सरकारी, सामुदायिक र निजी गरी विभिन्न ८० वटा अस्पतालमा व्यवस्था गरिएको छ । निर्देशिकाको अनुसूची ४ मा भएको व्यवस्थाअनुसार मिर्गौला रोगको उपचारका लागि २५ हजारदेखि चार लाखसम्म उपचार सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । यस्तै मुटु रोगको उपचारमा विभिन्न किसिमको शल्यक्रिया गर्नुपर्ने अवस्थामा एक लाखसम्म उपचार सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । क्यान्सर रोगको उपचारमा शल्यक्रिया, थप निदानात्मक सेवा, केमोथेरापी, रेडियोथेरापी, औषधि, औषधिजन्य सामग्री, शैया तथा सेवा शुल्करूका लागि एक लाख, पार्किन्सन, अल्जाइमर, स्पाइनल इन्जुरी, हेड इन्जुरी तथा सिकलसेल एनिमिया रोगका लागि एक/एक लाख उपचार सहयोग उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । मुटुदन्त उपमहानगरपालिका-१५, सेमलारकी २४ वर्षीया पुष्पा थापालाई दुई वर्षअघि स्वास्थ्य समस्या देखियो । मुटुदन्तकै एक निजी अस्पतालमा स्वास्थ्य परीक्षण गराउँदा चिकित्सकले मिर्गौलामा समस्या रहेको देखाएर मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्न सुझाव दिए । घरको सामान्य आर्थिक समस्या भएकी थापालाई चिकित्सकले कठमलाईको पहेंगो अस्पतालमा मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्न सिफारिस गरेका थिए । मिर्गौला दान गर्न आना काका पुर्न तयार भए पनि प्रत्यारोपणका लागि लाग्ने १५ देखि २० लाख खर्च जुटाउन सकेन अन्धमा नभएपछि परिवार तथा आफन्तबाट आर्थिक संकलनको प्रयास भयो ।

बिरामीलाई स्वास्थ्य उपचार सेवामा हाल पाइरहेको सुविधाका अतिरिक्त प्रदेश सरकारको तर्फबाट थप विशेष आर्थिक सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मलाई सरल, पहुँचयोग्य पारदर्शी तथा प्रभावकारी बनाउन बाध्यकारी भएकाले प्रदेश सुशासन ऐन २०७६ को दफा ५३ अनुसार यो निर्देशिका बनाइएको हो । निर्देशिकाअनुसार परिच्छेद ३ को दफा ६ विशेष आर्थिक सुविधाको मापदण्डको (क) मा क्यान्सर रोगको उपचार (विभिन्न प्रकारका क्यान्सर रोग, त्यससम्बन्धी शल्यक्रिया, थप निदानात्मक सेवा, केमोथेरापी, रेडियोथेरापी, औषधि, औषधिजन्य सामग्री, शैया तथा सेवा शुल्क) र बिरामीको हेरचाह सुविधाका लागि समेत प्रतिबिरामी दुई लाख उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । यस्तै सोही दफाको (ख) मा मिर्गौला प्रत्यारोपण गर्न वा गरेका बिरामीका लागि प्रति बिरामीका लागि दुई लाख र (ग) मा मुटुको भन्ज फेरेका वा फेरेका लागि प्रति बिरामी दुई लाख उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिएको छ । निर्देशिका अनुसार प्रदेश सरकारले नसर्ने रोगहरूको उपचारको लागि गत आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा मात्रै १६ करोड स्वास्थ्योपचार विशेष आर्थिक सुविधा उपलब्ध गराएको छ । प्रदेश स्वास्थ्य उपचार विशेष आर्थिक सुविधा निर्देशिका २०७६ अनुसार गत आब २०८०/८१ म क्यान्सर रोगका एक हजार दुई सय २४ जना बिरामी, मुटुको भन्ज फेरे १६ जना र मिर्गौला प्रत्यारोपण भएका ३६ जना बिरामीलाई उपचारको लागि गत उपलब्ध गराएको प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयले जनाएको छ । निर्देशिकाले दुई लाखसम्म सहयोग पाउने व्यवस्था गरेको छ । उपचार गर्दाको बखत के कति खर्च हुन्छ, बिनको आधारमा भुक्तानी गर्ने गरिएको छ, स्वास्थ्य निर्देशनालयका तथ्याङ्क अधिकृत मानबहादुर बलीले भने, 'नसर्ने रोगको उपचारको लागि सरकारले बनाएको निर्देशिकाअनुसार सहयोग गर्ने गरिएको छ ।' प्रदेश सरकारले बनाएको निर्देशिका मा यस अघि स्वास्थ्योपचार विशेष आर्थिक सुविधा प्राप्त गर्न प्रदेश स्वास्थ्य सेवा विभागबाट सिफारिस लिनुपर्ने व्यवस्था गरिएको थियो । प्रदेश सरकारले हालै मात्र सेवा प्रवाहलाई सरल र चुस्त बनाउने गरी प्रदेश मन्त्रपरिषद बैठकबाट स्वास्थ्य उपचार विशेष आर्थिक सुविधा निर्देशिका २०७६ (पहिलो संशोधन २०८१) लाई पारित गरी उक्त सिफारिस सम्बन्धित जिल्लास्थित स्वास्थ्य कार्यालयबाट पाउने व्यवस्था गरेको छ । मुख्यमन्त्री चेनारायण आचार्यले एउटा सिफारिस बनाउनुका लागि स्वास्थ्य निर्देशनालय धाउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गरिएको, यसबाट बिरामी र उनीहरूका परिवारका सदस्यहरूलाई सहज भएको बताउनु । यसअघि प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट

उपचार सुविधाको सिफारिस हुँदै आएको थियो । अबदेखि सम्बन्धित जिल्लाको स्वास्थ्य कार्यालयबाट सिफारिस गर्ने व्यवस्था मिलाइएको प्रदेश स्वास्थ्यमन्त्री खेमबहादुर रायले बताए । उनले एउटा सिफारिस बनाउन टाढाटाढाबाट प्रदेश राजधानीमा रहेको निर्देशनालय आउनुपर्ने बाध्यताको अन्त्य गरिएको र यो निर्णयले सेवा लिन सहज हुने बताए । नसर्ने रोगबाट पीडित हुने बिरामीको संख्या वर्षैभन्दा बढ्दै गएको छ । अन्वस्थ जीवनशैली र खानपानकै कारण गम्भीर प्रकृतिका नसर्ने रोगबाट मानिसहरू धेरै बिरामी पर्ने गरेको बरिष्ठ स्वास्थ्य शिक्षा प्रशासक नोदनारायण चौधरी बताउनुछन् । 'अन्वस्थ खानपानका कारण गम्भीर खालका नसर्ने रोग क्यान्सरबाट पीडित हुने बिरामीको संख्या धेरै दुई, उनले भने, कुनै गाउँमा घेरिपछि क्यान्सरका रोगी भेटिन थालेका छन् । यो राम्रो संकेत होइन ।' क्यान्सर रोगबाट पीडित हुने मानिसको संख्या बढ्दै गर्दा उपचारमा समेत चाप खिपेको छ । हरेक दिनको तहले दैनिक दुई/तीन जना क्यान्सरको निःशुल्क उपचारको लागि सिफारिस बनाउने गरेका छन् ।

बिरामीको संख्या बढ्दै गर्दा उपचारका लागि वार्षिक स्वीकृत बजेट समेत अपुग हुने अवस्था छ । चानु आदमा लुम्बिनी प्रदेश सरकारले यस्ता गम्भीर खालका बिरामीको उपचार सहयोगका लागि पाँच करोड रकम मात्रै विनियोजन गरेको छ । गत वर्षको विवरणअनुसार चानु आदमा छुट्याइएको बजेट कमी हुने देखिन्छ । उपचारका लागि सहयोग रकम शितरण गरेर मात्रै समस्या समाधान नहुने, त्यसका लागि बृहत् जनचेतना अभिवृद्धि अभियान थाल्न आवश्यक रहेको बरिष्ठ स्वास्थ्य शिक्षा प्रशासक चौधरीले बताए । 'हरेक घरमा क्यान्सरका बिरामी हुने अवस्था आयो । यसखाले समस्यालाई निदान गर्न बृहत् अभियानको आवश्यकता छ', उनले भने, 'सरकारले दिने रकमले पनि समस्या निदान हुँदैन । अब क्यान्सर निदानका लागि नेतृत्व तहबाटै फल यालिनुपर्छ ।' लुम्बिनी प्रदेश सरकारबाट क्यान्सर रोगको उपचारका लागि मात्रै आब २०७६/७७ मा तीन सय १२ जनाले सहयोग प्राप्त गरेका थिए भने आब २०७९/८० मा एक हजार तीन सय २५ र आब २०८०/८१ मा एक हजार दुई सय २४ जनाले सहयोग प्राप्त गरेको तथ्याङ्क छ । सरकारले उपलब्ध गराउने स्वास्थ्य उपचार आर्थिक सहयोगका बारेमा जानकारी नहुँदा उपचार सहयोग अर्न्तर्गत उपचार गर्ने बिरामीको संख्या पनि यो भन्दा बढी नै रहेको छ । त्यस्ता विवरणहरू भने सङ्कलन भएको देखिँदैन ।

खेलकुद समाचार

नेपाल श्रीलङ्कासँग ५५ रनले पराजित

काठमाडौं, मंसिर १४/एसीसी १९ वर्षमुनिको पुरुष एशिया कप क्रिकेटमा नेपाल पहिलो खेलमा श्रीलङ्कासँग ५५ रनले पराजित भएको छ ।

श्रीलङ्काले दिएको २ सय ३४ रनको लक्ष्य पछ्याएको नेपाल ४६ ओभर २ बलमा १ सय ७८ रनमा अलआउट भयो । नेपालका मयन यादवले सबैभन्दा धेरै ६२ रन बनाए । श्रीलङ्काका प्रभिन मनीषाले ३ विकेट लिए । यसअघि यूईईको शारहाजमा टस हारेर ब्याटिङको निम्तो पाएको श्रीलङ्काले ५० ओभरमा सबै विकेट गुमाएर २ सय ३२ रन बनायो । श्रीलङ्काका शारुजन शानमुगनाथनले ६२ रन बनाए । नेपालका सन्तोष यादवले ४ विकेट लिए । यूईईमा शुक्रवारदेखि शुक्रबारको प्रतियोगितामा आठ वटा देश सहभागी छन् । १९ वर्षमुनिको एशिया कप क्रिकेटको समूह 'ए' मा भारत, पाकिस्तान, जापान र यूईई छन् । समूह 'बी' मा नेपाल, श्रीलङ्का, बङ्गलादेश र अफगानिस्तान छन् । नेपालले समूह चरणको दोस्रो खेलमा पर्सि आइतबार बङ्गलादेशसँग र तिरो तथा अन्तिम खेलमा मङ्गल १६ जना अफगानिस्तानसँग खेले छ । समूहका शीर्ष दुई टोली सेमिफाइनलमा पुग्नेछन् ।

अर्थ/कपीरेट समाचार

ग्लोबल आइएमई बैंकको सहयोग

नेपालको सर्वश्रेष्ठ बैंकको रूपमा सम्मानित बैंक हो । साथै, ग्लोबल आइएमई बैंक विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ-संस्थाहरूसँग फरक-फरक विधामा सम्मानित भएको छ । यो बैंक मुलुकका सतततरे जिल्लामा शाखा सञ्चालन रहेको निजी क्षेत्रको पहिलो वाणिज्य बैंक हो । बैंकको ३ सय ५४ शाखा कार्यालय, ३ सय ७९ एटिएम, २ सय ७७ शाखा रहित बैंकिङ सेवा, ६७ एक्सटरेन्सन तथा राजश्व संकलन काउन्टर तथा ३ वटा बैदेशिक प्रतिनिधि कार्यालय समेत गरी १,१०० भन्दा बढी सेवा केन्द्र रहेका छन् । ग्लोबल आइएमई बैंकलाई सबैका लागि बैंक बनाउँदै बैंकले विभिन्न सेवा तथा सुविधा सहितका योजना मार्फत आना ४६ लाख भन्दा बढी ग्राहकलाई उत्कृष्ट सेवा प्रदान गरी लाभाभित्त गरिरहेको छ । बैंकले संयुक्त राज्य अमेरिका, संयुक्त अधिराज्य, क्यानडा, अस्ट्रेलिया, मलेसिया, दक्षिण कोरिया, जापान, साउदी अरब, कतार, युएई, हङ्कङ, कुवैत, भारत, जोर्डन, हङ्कङ लगायतका मुलुकबाट रिमिट्यान्स भित्र्याउँदै देशको अर्थ व्यवस्थामा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आइरहेको छ ।

ECHS कार्ड हराएको सूचना

मिति २०८१ कार्तिक १५ गतेका दिन रामपुर न.पा.-५, भन्जकै १३ बिरामी कार्कीको नाममा रहेको निम्न व्यहोराको ECHS कार्ड हराएको र खोजतलास गर्दा समेत नभेटिएकाले फेला पार्नुहुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनु हुन अनुरोध छ ।
नाम : फ्रमना कुमारी कार्की
ठेगाना : रामपुर न.पा.-५, भन्जकै, पाप्या
ECHS नं. : JE-25586
सम्पर्क नं. : ९५७०६२०७३

वर्गिकृत डिस्पले

१X५ साइजमा मात्र
वर्गिकृत डिस्पलेमा विज्ञापन दिनुहोस् व्यवसाय बढाउनुहोस् ।
सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

मनको आवाज.....
नाम पनि यूनिक, कम पनि यूनिक
यूनिक एफ.एम. ५४.३ मेगाहर्ट्ज
विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
यूनिक शोसियल कम्प्युनिकेशन प्रा.लि.
तानसेन, पाल्पा
०७५-५२१९८६८, ५२१९८६६
E-mail
news.uniquefm@gmail.com
www.uniquefm942.com